

ÅRSBERETNING 2016

Norsk Fosterhjemsforening

INNHold

SAMMENDRAG.....	3
1 ORGANISASJONEN	5
1.1 FORMÅL OG OPPBYGGING.....	5
1.2 HOVEDSTYRET	6
1.2.1 Oppgaver gjennom 2016.....	6
1.3 KONTROLLUTVALGET	7
1.4 VALGKOMITEEN.....	8
1.5 FYLKESFORENINGENE	8
1.5.1 Økonomi	9
1.5.2 Aktiviteter	9
1.6 PROFILERING, KOMMUNIKASJON OG MEDIA	11
1.7 FAGLIG RÅD	12
1.8 SEKRETARIATET	12
2 ØKONOMI	13
3 HANDLINGSPLAN.....	14
3.1 FORENINGENS FORMÅL	14
3.1.2 Oppnådde mål i henhold til vedtatt handlingsplan 2016-2018	15
Tiltaksplan for 2016:.....	15
4 MEDLEMSUTVIKLING	17
4.1 Medlemmer/støttemedlemmer	18
5 FOSTERHJEMSKONTAKT.....	19
6 PROSJEKTER	20
6.1 PROSJEKTER 2016	20
6.1.1 Avsluttede prosjekter	20
6.1.2 Pågående prosjekter	20
6.1.3 Nye prosjekter	21
7 RÅDGIVNINGSTJENESTEN	22
8 SAMARBEID OG KONTAKT UTENFOR ORGANISASJONEN	24
8.1 SAMARBEIDSINSTANSER.....	24
8.2 HØRINGSINNSPILL	24
9 INTERNASJONALT SAMARBEID	25
9.1 NOFCA.....	25
9.2 IFCO	26
9.3 APFEL	26
10 MEDLEMSKAP	27
IFCO	27
APFEL	27
FRIVILLIGHET NORGE	27
STUDIEFORBUNDET NÆRING OG SAMFUNN.....	28
VOKSNE FOR BARN	28
KS	28

SAMMENDRAG

Norsk Fosterhjemsforening kan igjen se tilbake på et aktivt år. Internt har vi hatt organisasjonskurs for tillitsvalgte, fylkesledersamling, arrangert frokostmøte og feiret foreningens 35 års dag. Det har vært stor aktivitet i fylkesstyrene, med møter og arrangementer for medlemmene. Psykolog Vigdis Bunkholt, som har vært en svært viktig aktør innenfor fosterhjemsarbeidet, ble feiret med fagkonferanse og mottakelse i regi av Norsk Fosterhjemsforening og Norsk Barnevernsamband.

Hovedstyret har avholdt seks møter i løpet av 2016. Fylkesforeningene har hatt mellom to og åtte møter gjennom året. De har gjennomført årsmøter, diverse samlinger, fosterhjemskafeer og temamøter.

Foreningen har også i 2016 bedrevet fagutvikling gjennom egne og andres prosjekter. Prosjektet «Bro mellom foreldre og fosterforeldre» ble avsluttet med frokostmøte i 2016. Gjennom frokostmøte og samling med blant annet fylkesmann og barnevern har dette prosjektet vist hvor viktig fokuset på samhandlingen mellom foreldre og fosterforeldre er. Foreningen er opptatt av god samhandling for å unngå konflikter. Midler fra Extra-Stiftelsen gjorde at vi kunne igangsette prosjektet «Bedre samarbeid» i 2016, og foreningen er i gang med etableringen av et Ungdomsråd. Dette er prosjekter som vil bli videreført i 2017. Det skal nevnes at begge de to siste prosjektene av forskjellige årsaker ikke har hatt den fremdriften som var ønskelig i året som har gått.

Norsk Fosterhjemsforening har deltatt aktivt i andre organisasjoners prosjekter, der i blant «Snakk om nettkontakt» som ble sluttført med temahefte, og «Meg og mine familier» som ble sluttført med video – med tema samvær. Vi inngikk også i et samarbeid med Universitet i Oslo som har resultert i midler både fra Forskningsrådet og fra Extra-Stiftelsen til å fortsette studien av fosterbarns psykiske helse i 2017.

Foreningen har vært representert i flere nasjonale referansegrupper. Deriblant både sentralt i Barne-, ungdom- og familiedirektoratet (Bufdir) og lokalt i Nøtterøy/Tjøme, der vi skal følge prosessen med oppgavefordeling mellom stat og kommune. Det har vært gjennomført to møter med prøvekommunen Nøtterøy/Tjøme som har fått overført alt barnevern siden april 2016. Her er vi involvert i prosessen helt frem til 2020.

Norsk Fosterhjemsforening har Presidentskapet i Nofca. Årets møte ble gjennomført i Helsingfors med tema samvær. På Arendalsuka var vi representert med både fylkesforeningen Aust-Agder, representanter fra hovedstyret og sekretariat. Vi var også representert på Eusarf sin konferanse i september, og på Apfel sitt møte i Lille i desember.

Fosterhjemskontakt har kommet ut med seks nummer i 2016. Det er et imponerende arbeid vår redaktør legger ned slik at vi kan opprettholde en høy kvalitet på dette viktige bladet. Bell Media, som står for annonsesalg i bladet, ansatte ny selger i 2015, noe som har medført en økning av provisjonsinntektene også for foreningen. Det er avholdt et møte med Bell Media i løpet av 2017 både for å signere ny kontrakt og for å diskutere etikk i forbindelse med salg av annonser.

Det siste halvåret har vi hatt en spennende utvikling på rådgivingstjenesten. I tillegg til våre to eksterne rådgivere som kommer inn en dag i uken, har vi på slutten av året koplet inn en advokat for å se på de juridiske sidene av de sammensatte henvendelsene vi får. Problemstillingene er på mange måter de samme som er beskrevet i vårt hefte *Aktuelle temaer fra Rådgivingstjenesten*, men vi har opplevd en pågang av henvendelser som gjelder samarbeidsproblemer mellom fosterforeldre og barnevernet samt ikke-planlagte flyttinger. Opptil 40% av henvendelsene gjelder økonomi og NAV. Dette er alvorlige og kompliserte saker. Sosiale medier har også gitt utfordringer hvor fosterforeldre og adoptivforeldre er hengt ut med navn og bilde av barnet på facebook siden til foreldre, med oppfordringer om at de skal samle seg for å hente sine barn ut av fosterhjemmene. Foreningen har skrevet til både KS og Bufdir hvor vi etterlyser retningslinjer og tiltak for beskyttelse av fosterhjemmene.

Flere av problemstillingene som er kommet inn på rådgivningen har blitt mediasaker. Stor blest fikk bekymringer fra medlemmer i forhold til hvordan en enslig fostermor ble fremstilt i årets julekalender på NRK; Snøfall. Foreningen har sjelden opplevd at så mange kanaler på radio, tv og forskjellige aviser har vist så stor interesse for vår kritikk. Norsk Fosterhjemsforening ble profilert og Julekalenderen fikk vid forhåndsomtale – en vann-vann situasjon.

I desember 2016 var foreningen på dagsnytt 18, i forbindelse med en sak hvor en fosterfar har mistet retten til arbeidsavklaringspenger fra NAV fordi fosterhjemsgodtgjørelsen kommer i fratrekk i trygdeytelsen. Der ble vi lovet et møte med arbeidsministeren og barne - likestillings og inkluderingsministeren. Systemet er så komplisert at om informasjon ikke fanges opp kan det føre til at fosterforeldre får mange hundre tusen til etterkrav. Dette ble belyst i dagsrevyen, dagsnytt 18, nettaviser og med en artikkel i Vårt Land. Urimeligheten i at fosterhjemsgodtgjørelsen kommer til fratrekk i diverse NAV ytelser har Arbeidsdepartementet og Barne- og likestillingsdepartementet vært klar over siden før 2004.

Stortingsmelding 17, (2015-2016): «Trygghet og omsorg - Fosterhjem til barns beste» ble behandlet 31.05.2016. Forslagene var i utgangspunktet ikke hva vi hadde forventet. Noe bedre ble vedtakene etter vår aktive lobbyvirksomhet opp mot Familie- og Kulturkomiteen i tiden før den endelige behandlingen av saken. Det ble besluttet å lage en NOU med gjennomgang av fosterhjemsomsorgen – noe vi har etterlyst hele tiden, men i en annen rekkefølge.

Barnevernlovutvalget la frem sin innstilling i slutten av september 2016. NOU 2016:16: Ny barnevernlov «*Sikring av barnets rett til omsorg og beskyttelse*». Frist for innspill er 30. januar 2017. Den nye barnevernloven skulle først og fremst gjøres tidsriktig og tilgjengelig hva gjelder struktur og språk. Loven gir en rettighetsbasert tilnærming til beskyttelse av barn. Barnets omsorgssituasjon skal være avgjørende for om tiltak skal settes inn. Loven legger vekt på barn og barnets foreldre. Rettsikkerheten for barn i fosterhjem har ikke fått den plassen vi hadde ønsket i den nye loven, noe som vil bli påpekt i foreningens høringsvar.

Foreningen har gjennom 2016 avgitt mange muntlige og skriftlige høringsinnspill. Det vises nærmere til kapittel 8.2 i årsberetningen 2016.

1 ORGANISASJONEN

1.1 FORMÅL OG OPPBYGGING

Norsk Fosterhjemsforening er en uavhengig interesseorganisasjon i forhold til politiske partier og trossamfunn. Foreningen skal være en aktiv pådriver for å heve kvaliteten på alle plan innen fosterhjemsomsorgen.

Hvem kan bli medlem?

Følgende kan bli medlemmer i Norsk Fosterhjemsforening: fosterforeldre, besøkshjem, beredskapshjem, familiehjem for barn og ungdommer og tilsvarende ordninger som er godkjent. Et fosterhjem har ett medlemskap, og begge fosterforeldre vil da ha de samme rettigheter.

Foreningens oppbygging

Norsk Fosterhjemsforening er en frivillig og demokratisk oppbygget organisasjon. Det innebærer at foreningen følger vanlige demokratiske spilleregler, at det foretas valg til alle foreningens tillitsverv og at foreningens arbeid er tuftet på flertallsvedtak fattet i foreningens lovlige organer.

Foreningens øverste organ er landsmøtet, som holdes hvert annet år. Vedtak fattet av landsmøtet er bindende for alle ledd i organisasjonen.

Kontrollutvalget skal påse at vedtekter og beslutninger blir fulgt. Foreningen har også en valgkomité som blant annet har ansvar for å legge frem for landsmøtet forslag til medlemmer i hovedstyret.

Hovedstyret er foreningens øverste organ mellom landsmøtene og som tar avgjørelser i alle saker som handler om Norsk Fosterhjemsforening, med unntak av lokale forhold som primært er fylkesforeningenes ansvar.

Fylkesforeningene har et tilsvarende ansvar som hovedstyret, men på fylkesnivå. Det er fylkesforeninger i alle landets 19 fylker.

Sekretariatet er foreningens utøvende organ på nasjonalt nivå, og betjener alle medlemmer, tillitsvalgte og samarbeidsparter. Foreningen har også et faglig råd hvor blant annet styreleder, generalsekretær og fagkonsulent deltar.

1.2 HOVEDSTYRET

Hovedstyret fra oktober 2015	
Leder:	Torunn Hauen Aks, Telemark, region Sør
Nestleder:	Solfrid Kjærvoll Birkedal, region Vest
Styremedlemmer	Tommy Hæggernæs, region Nord Kjersti Overvik, region Midt Solfrid Ruud Rekdal, region Øst Helle Christensen, region Sør
Varamedlemmer:	Pål Dahl Andersen, region Vest Undis Cecilie Haagenzen, region Sør Anne-Birgitte Løvlien, region Øst Astrid Leren, region Øst

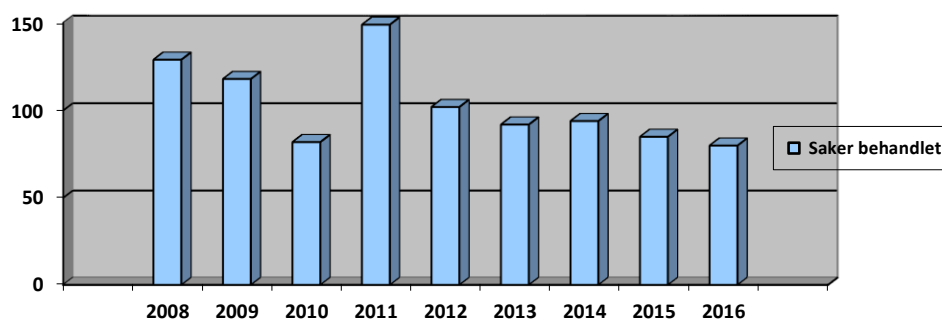
1.2.1 Oppgaver gjennom 2016

Hovedstyret utfører oppgaver etter retningslinjer, vedtekter og vedtak fattet av landsmøtet. I tillegg har de ansvar for alle løpende saker og vedtak i hovedstyreperioden på to år. Hovedstyret fatter vedtak i saker som ikke er tillagt annet organ.

Hovedstyret har i 2016 hatt seks møter. Ett av disse ble lagt i forbindelse med organisasjonskurs og ett i forbindelse helgen hvor fredagen startet med 35-årsjubileum. Deretter var det ledersamling på lørdag og hovedstyremøte på søndag.

Hovedstyret har behandlet 80 saker gjennom 2016. Alle hovedstyrets medlemmer har gjennom 2016 vært stabilt til stede ca. hver sjetten helg, og bare med et par unntak har vara blitt innkalt.

Av grafen nedenfor kommer det frem antall behandlede saker i hovedstyret siden 2008 til og med 2016.

Nyvalgt hovedstyret konstituerte seg i første hovedstyremøte i januar. Der ble det også valgt følgende til regionansvarlige:

Regionansvarlig fra 2016	
Region Midt:	Kjersti Overvik
Region Nord:	Tommy Hæggernæs
Region Vest:	Solfrid Kjærvoll Birkedal
Region Øst:	Solfrid Ruud Rekdal
Region Sør:	Helle Christensen

I forbindelse med det første hovedstyremøtet etter valget ble det også arrangert hovedstyreseminar som dekket følgende tema: rolle og ansvar i hovedstyret, retningslinjer for hovedstyrets møter, økonomi, taushetsplikt, personalansvar, viktige rutiner, tidsfrister, kommunikasjon, oppgaver, kontakt med media, regionansvarlig, viktige dokumenter m. m.

1.3 KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalget arbeider etter vedtatte retningslinjene og vedtekter for foreningen. De skriver en rapport for hvert år som legges frem for hovedstyret. Landsmøtet behandler derfor to rapporter for landsmøteperioden. Kontrollutvalget skal påse at vedtekter og beslutninger blir fulgt.

Kontrollutvalget har i 2016 løpende blitt oppdatert skriftlig og muntlig. Saker til behandling i hovedstyret og protokoller legges ut på intranett som kontrollutvalget og øvrige tillitsvalgte har tilgang til. Annen informasjon fra sekretariatet som sendes på epost til tillitsvalgte blir også sendt til kontrollutvalget.

Representanter fra kontrollutvalget har vært tilstede på organisasjonskurs og ledersamling.

Utvalget har ikke mottatt henvendelser til behandling i 2016. De har gjennomført et skype-møte hvor årsberetning, planer og årsregnskap ble oversendt før møtet.

Kontrollutvalg fra 2016:

Leder:	Bjørn Morten Holm, region Midt
Nestleder:	Mette Westergren, region Sør
Medlemmer:	Jan Ove Steinseth, region Vest
Vara:	Turid Bræk, Sør-Trøndelag, region Midt

1.4 VALGKOMITEEN

Valgkomiteen arbeider etter vedtatte retningslinjer og vedtekter vedtatt i hovedstyret og landsmøte. Representanter fra valgkomiteen var tilstede under organisasjonskurset i april og ledersamling i oktober.

Valgkomite fra 2016:

Leder:	Mia Solberg, region Øst
Nestleder:	Arild Ullebø, region Vest
Medlemmer:	Monica Sjursen Skogland, region Vest
Vara:	Marianne Sollund, region Nord

Hovedstyret har invitert to av valgkomiteens medlemmer til å delta på det første møtet i hovedstyret i 2017. Dette som et ledd i valgkomiteens arbeid frem til valget i oktober 2017.

1.5 FYLKESFORENINGENE

Fylkesforeningene er selvstendige juridiske enheter under moderorganisasjonen Norsk Fosterhjemsforening.

Hovedstyret sammen med sekretariatet har gjennomført organisasjonskurs for tillitsvalgte i april og ledersamling for fylkesledere og nestledere i forbindelse med foreningens jubileumsfeiring. Foreningen har til sammen ca. 200 tillitsvalgte, og fortsatt når vi ikke alle med opplæring en gang i året. Dette er en utfordring som må løses fremover.

Norsk Fosterhjemsforening har i utgangspunktet 19 fylkesforeninger. Akershus har vært uten fylkesstyre de siste årene. For å kompensere for dette har fylkesforeningen i Oslo samt i Østfold invitert medlemmer fra Akershus til sine arrangementer. Fylkesforeningen i Oslo hjelper til med å spre informasjon om viktige saker for medlemmer i Akershus via deres Facebook-gruppe.

Det er hovedstyret som har ansvar for både Akershus og Vest-Agders økonomiske midler. Disse avsettes på egne konti sentralt. Hver fylkesforening utarbeider årsberetning, årsregnskap, budsjett og aktivitetsplan som legges frem i fylkenes årsmøter.

1.5.1 Økonomi

Fylkesforeningene fikk overført driftsmidler på til sammen kr. 500 000 for 2016 jfr. langtidsbudsjettet for perioden 2016-2018. Fylkene fikk tildelt kr. 30 000 hver, fordelt over to utbetalinger. Ny fordeling ble foretatt i hovedstyrets møte i november, og da delvis etter søknader fra fylkene. Fordelingen varierte mellom kr 30 000 og kr 5 000. Gjennom året har fylkene fått tildelt mer enn kr 500 000 da også penger på fylkesforeningen Akershus sin konto (sentralt) har blitt fordelt mellom alle fylker.

Refusjon av medlemskontingenten har i 2016 beløpt seg til kr 1. 026 400.

Mange fylker bedrer sin økonomi ved å arrangere samlinger og kurs hvor medlemmene betaler en egenandel. Fylkesstyrene har også søkt «Studieforbundet næring og samfunn» om støtte til eksempelvis samtalegrupper, de har økt sine inntekter gjennom loddsalg eller fått inn penger ved at de er registrert i Frivillighetsregistret som utløser grasrotandel.

Hovedstyret vedtok i 2015 årlig internkontroll for fem fylker. I 2016 var Hedmark, Hordaland, Nord Trøndelag, Telemark og Troms gjenstand for kontroll. Både kontroll og opplæring har flere hensikter. Norsk Fosterhjemsforening mottar statlige driftsmidler og må svare for hvordan pengene er benyttet. Kassererkurs en gang i året i forbindelse med organisasjonskurs kan i noen tilfeller bli for lite, og individuell veiledning fra regnskapsansvarlig blir da nødvendig.

Det er lovpålagt at fylkesforeningene er registrert i Brønnøysundregisteret.

1.5.2 Aktiviteter

Fylkesforeningene har fastsatt sine aktivitetsplaner for 2016 med utgangspunkt i Norsk Fosterhjemsforening sin handlingsplan for 2016-2018. Opplysningene under er hentet fra styrereferater som er innkommet fortløpende gjennom 2016 og fra fylkenes aktivitetsplaner for året som har gått.

Mye spennende har blitt arrangert i de ulike fylkene dette året. Fokuset på ettervern har blant annet blitt prioritert, ved lobbying ut til lokale politikere for bedre innhold i avtalene mellom fosterhjem, barnevern og fosterungdom. Det er også blitt arrangert seminarer med tema «Ettervern». Flere fylker har i tillegg organisert egne aktivitetshelger, samlinger og samtalegrupper for ungdom – og

gjennomført rekrutteringsarbeid blant ungdom i eget fylke inn til Norsk Fosterhjemsforening sitt ungdomsråd.

Kompetanseheving og nettverksbygging for fosterforeldre er også en prioritert sak i fylkene. Flere fylker har gjennomført temadager i samarbeid med Bufetat, noen har hatt besøk av eksterne forelesere og andre har eksempelvis hatt egne kurs for fosterforeldre som ønsker opplæring i å skrive livsbøker for sine fosterbarn. Her har det også blitt fokusert på fosterbarn med samisk eller utenlandsk minoritetsbakgrunn. I et fylke er det startet opp en lavterskel samtalegruppe der deltakerne sammen går en tur i nærområdet og snakker om stort og smått. Videre er det gjennomført samtale – og veiledningsgrupper i alle fylkene, i tillegg til medlemsmøter og familiearrangementer.

Morsomme aktiviteter for både store og små er arrangert både som enkeltarrangementer og familiehelger, der både fosterhjemmets egne barn og fosterbarn er invitert til hyggelig samvær med hverandre. Tilbakemeldingene fra medlemmer som har deltatt ved slike arrangementer er i stor grad positive. Noe av det som har blitt arrangert kan det nevnes juleverksted, besøk i dyrepark, camping, bowling, tur med hest og kjerre, lekedag med hoppeslott og og-cart samt grillturer i skogen. Noen fylker har også hatt et spesielt fokus på biologiske barn, og arrangert noen egne gruppearrangementer for disse.

Fylkesstyrene arbeider ikke bare med aktiviteter for medlemmene i Norsk Fosterhjemsforening. Fylkesstyrene samarbeider også med barneverntjenestene og Bufetat for å videreutvikle et godt samarbeid og profilere Norsk Fosterhjemsforening. Rekruttering er en viktig del av arbeidet som gjøres i fylkene, og styremedlemmer i flere fylkesforeninger har i løpet av året eksempelvis deltatt ved PRIDE-samlinger for nye fosterforeldre for å gjøre nettopp dette. I noen fylker har også representanter for foreningen stått på stand og gitt informasjon om Norsk Fosterhjemsforening ved lokale arrangementer (eks Aust-Agder som hadde stand en hel uke under Arendalsuka). Det er en jevn økning i foreningens medlemsmasse, og fylkenes aktive rekruttering ved deltakelse på PRIDE-kurs, bidrag med informasjon i diverse samarbeidsmøter utenfor foreningen og synlighet på lokale arrangementer er en viktig årsak til denne økningen.

Fylkesstyrene planlegger året gjennom sine aktivitetsplaner som viser når fylkesstyrene skal ha møter, samlinger og lignende. I 2016 er det i gjennomsnitt avholdt 6 styremøter pr fylke. Noen fylkesstyrer leier lokaler for sine møter, for noen fylker stilles Bufetat til disposisjon, andre velger å ha styremøtet hjemme hos et styremedlem. Lengden på møtene varierer – alt fra over en helg til en dag til et møte via Skype. Topografien i enkelte av våre fylker betyr at styremedlemmer må overnatte for å delta på møter i eget fylke, noe som er tidkrevende og kostbart. Referatene sendes sekretariatet fortløpende.

Avhengig av kompleksiteten i henvendelsene fylkene får, videreformidles spørsmål om rådgivning til de ansatte rådgiverne i sekretariatet. Henvendelser fra medlemmer inkommet til tillitsvalgt i fylkesstyret med ansvar for likemannsarbeid, oversendes sentralt slik at disse også kommer med i statistikken for henvendelser.

Noen fylkesforeninger har også gjennom 2016 hatt problemer med å få nok tillitsvalgte i styrene. Tillitsvalgte i Norsk Fosterhjemsforening har store oppgaver, men det er viktig at vi har velfungerende fylkesstyrer som arrangerer samlinger og kurs for alle fosterforeldre, fosterbarn og egne barn. Det ligger ekstremt mye arbeid bak de arrangementene som fylkestyrene legger til rette for medlemmene og deres familier. Disse samlingene er kanskje noe av det viktigste fylkesforeningene gjør.

1.6 PROFILERING, KOMMUNIKASJON OG MEDIA

Norsk Fosterhjemsforening profileres på flere arenaer. Både fylkesforeningene og sekretariatet bruker facebook og foreningens nettside «fosterhjemsforening.no» for å videreformidle informasjon internt og eksternt. Vi profilerer også foreningen og gir til kjenne våre synspunkter når vi gir høringsinnspill, deltar i høringsgrupper, arbeidsgrupper, referansegrupper på ulike nivå, holder foredrag, er tilstede på konferanser og samlinger nasjonalt og internasjonalt, samt kommer med uttalelser i media.

Norsk Fosterhjemsforening ble gjennom 2016 oppringt for en rekke intervjuer og uttalelser i TV, radio og aviser, både sentralt og lokalt. Det ble blant annet rettet fokus på foreningen i NRK og i Stavanger Aftenblad ved lanseringen av Stortingsmelding 17. I den forbindelse ble det laget en pressemelding til bruk i fylkesforeningene. Videre har styreleder har blitt intervjuet i NRK Telemark og i Stavanger Aftenblad i forbindelse med Fyrlykta - som i en annonse søkte fosterforeldre med lovnad om godtgjøring på kr 500 000. Norsk Fosterhjemsforening har blitt intervjuet av NRK Finnmark i forbindelse med en overgrepssak, NRK Sogn og Fjordane i forbindelse med oppsigelse av beredskapshjem, og av NRK radio, dagsrevyen, Her og Nå og diverse aviser i forbindelse med foreningens kritikk av NRKs julekalender Snøfall. Videre ble vi intervjuet i A-magasinet, i forbindelse med artikkelen om fostermor Ragnhild Kaaby, som ble tildelt kongens fortjenestemedalje for å ha tatt hånd om 60 fosterbarn. Fra november til og med 21. desember ble vi bedt om utallige uttalelser og ble intervjuet i NRK Rogaland, Dagsrevyen og Dagsnytt 18 angående fosterhjemsgodtgjøring som kommer til fratrekk ved utbetaling av ytelsen arbeidsavklaringspenger.

Fosterhjemskontakt er en av foreningens viktigste profileringskanaler. Denne når både medlemmer og faggrupper innen fosterhjemsomsorgen.

Internasjonalt profileres foreningen gjennom deltakelse i det nordiske og europeiske nettverksgruppene Nofca, organisasjonen Apfel og den verdensomspennende IFCO (Se egne kap.)

Profileringsgjenstander som refleksbånd, refleks-vest med logo og navn, penner, is-skrape med navn og logo, handlenett med logo og fine ryggsekker til dagsturer med logo er også gode profileringsverktøy - alt til salgs via sekretariatet.

1.7 FAGLIG RÅD

Faglig Råd er et rådgivende organ for Norsk Fosterhjemsforening når det gjelder faglige spørsmål. Rådet er sammensatt av 3-5 fagpersoner.

Det faglige rådet har ikke avholdt møte i 2016, men foreningen har engasjert advokat en dag i uken for juridisk bistand.

Følgende personer sitter i Faglig Råd: Styreleder Torunn Hauen Aks, generalsekretær Tove M S Wahlstrøm, fagkonsulent i Norsk Fosterhjemsforening, psykolog Vigdis Bunkholdt, advokat Astrid Haram, advokat Kirsten Sandberg og redaktør av Fosterhjemshåndboka Hege Sundt. Redaktør for Fosterhjemskontakt har fungert som sekretær for Faglig Råd.

1.8 SEKRETARIATET

Sekretariatet er Norsk Fosterhjemsforening sitt utøvende organ. De ansatte utreder, forbereder og følger opp saker til foreningens hovedstyre, landsmøte og effektuerer vedtak fra disse. De utarbeider informasjonsmateriell, koordinerer og bistår fylkesforeningen, samt gir råd og veiledning til medlemmene og sikrer et godt samarbeid med relevante organisasjoner og offentlige institusjoner. Interessepolitisk arbeid opp mot lokale og nasjonale myndigheter ligger også til sekretariatet, som sprer informasjon om fosterhjemsarbeid gjennom media, internett og egne publikasjoner, og gjennom utgivelsen av Fosterhjemskontakt, opplæring og kursvirksomhet. Videre drives fagutviklingen gjennom forskjellige prosjekter og lignende.

Sekretariatet er lokalisert i Oslo sentrum med gangavstand til alle viktige samarbeidsparter.

Sekretariatet har 4,6 stillingshjemler. Fordelingen av disse i 2016 kommer frem av grafen under.

Ansatte i sekretariatet 2016:		
Generalsekretær:	Tove M S Wahlstrøm	100%
Nestleder/fagansvarlig:	Siri Myhre	80%
Fagkonsulent:	Jennifer Durmond Johansen	Avsluttet sitt arbeide i februar 2016 for å studere videre.
Redaktør i Fosterhjemskontakt:	Åse L. Larsen	50%
Organisasjonssekretær:	Iren Andersen	100%
Regnskapsfører:	Anne Enger	20 %
Sekretær:	Carina Andersen	100% frem til juli. Fra august 20-40%

Utover dette har Karin Haarberg Aas og Eva Thomsen ytet rådgivning til våre medlemmer hver torsdag. Redaktør Åse L. Larsen har også fungert som ekstra rådgiver ved behov. Advokat Marianne Oftedahl ble engasjert av Norsk Fosterhjemsforening en dag i uken fra 27.10.2016.

Høsten 2016 har vært preget av langtidssykdom for to av sekretariatets ansatte. Det er vanskelig å skaffe vikar i sykdomsperioder som en ikke vet lengden på, og sekretariatet har derfor vært preget av at det til tider har vært svært mange oppgaver på få mennesker.

Norsk Fosterhjemsforening har i 2016 vært gjennom en omfattende omlegging i våre datasystemer og behandling av elektroniske dokumenter. Dette har vært komplisert og tatt mye tid. Omleggingen har berørt foreningen både i fylkene og sentralt.

Henvendelsene til sekretariatet har økt og i antall og kompleksitet. Vi skal være glade for en økning av medlemstall, men med økt medlemsmasse økes også kravene til utsendinger, et oppegående medlemskartotek osv.

Det har skjedd mye i 2016 som har utløst diverse høringsinnspill fra foreningen. Media har særlig i siste del av 2016 vært aktive i forbindelse med vår kritikk av personfremstillingen i serien Snøfall, og helt på tampen av 2016 fikk vi frem det urimelige med diverse NAV ordninger der fosterforeldre kommer ufordelaktig ut i beregningen av ytelser.

Det ble i 2016 utarbeidet felles foredrag som ble gitt til de i hovedstyret som besøkte fylkesforeningens årsmøter. I år ble fylkesforeningen Sør-Trøndelag, - Møre og Romsdal og Østfold besøkt etter invitasjon. Sekretariatet har også utarbeidet en pressemelding samt to artikler som kan brukes til debatt og kronikker i aviser på fylkesnivå. Brev angående diverse NAV ytelser er sendt Arbeidsdepartementet, og et brev er sendt til Statens Lånekasse. Ny håndbok for tillitsvalgte ble ferdigstilt og sendt ut for innspill. Generalsekretæren har vært representert i diverse nasjonale referansegrupper, og innehar Presidentskapet i det nordiske nettverket Nofca. Sammen med Norsk Barnevernsamband ble det lagt til rette for en fin fagdag og mottakelse i sekretariatet i forbindelse med våre to organisasjoners feiring av 80 års dagen til Vigdis Bunkholdt. Generalsekretær holdt foredrag i forbindelse med samarbeidsmøte hos Kirkens Sosialtjeneste. På tampen av året ble det arrangert frokostseminar i sekretariatet for barnevernansatte – temaet for seminaret var samarbeid mellom foreldre og fosterforeldre.

2 ØKONOMI

Norsk Fosterhjemsforenings inntektskilder i 2016 var driftstilskudd fra Bufdir, medlemskontingent, provisjonsinntekter gjennom annonser i Fosterhjemskontakt (gjennom Bell Media), salg av temahefter og bøker, og leieinntekt fra to utleide kontorer.

Foreningen har søkt staten om fem millioner til driftstilskudd de siste fire årene. For 2016 fikk vi tildelt 3 730 000 samt en tilleggsbevilgning i november på kr 500 000 - til sammen kr 4 230 000. Ekstratildeling på slutten av året både i 2015 og 2016 har gjort at årsregnskapet blir ikke i samsvar

med budsjett for disse årene. I budsjettet for 2016 ble det lagt opp til et underskudd på over en million kroner, men med overskuddet fra året før, økte annonseinntekter i forhold til budsjett, økning i antall medlemmer og tilleggsbevilgningen på kr 500 000, vil underskuddet i 2016 bli minimalt.

På kostnadssiden gikk vi kr 250 000 over budsjett. Dette har sammenheng med økte produksjonskostnader for Fosterhjemskontakt pga. økt sideantall og økt porto i forbindelse med forsendelse og innkjøp av den reviderte Fosterhemshåndboka.

Det er igjen gledelig å se at medlemstallene har økt. Vi har fra 2015 til 2016 hatt en økning på 151 medlemmer - fra 3651 i 2015 til 3802 i 2016. Dette er særlig positivt, med bakgrunn i at de fleste andre organisasjoner sliter med rekruttering av medlemmer. Foreningen har hatt en jevn stigning de siste årene.

Provisjonsinntekter fra annonser i Fosterhjemskontakt har også i 2016 blitt høyere enn budsjettert, men dette er svært usikre inntekter. De økte inntektene her er med på å stabilisere kostnadene til produksjonen av bladet. Det har vært nødvendig å øke antall sider slik at vi får like mange artikler som tidligere, i tillegg til økt antall sider med annonser.

Foreningen mottok i 2016 en minnegave på kr 7 250. I 2015 fikk vi en gave fra Franzefoss som sammen med minnegaven ble fordelt etter søknad om midler til talentfulle fosterbarn. Tre ungdommer mottok kr 3000 hver i støtte til å videreutvikle sitt talent.

Foreningen fikk i 2015 innvilget søknad om penger til prosjektet *Bedre samarbeid* fra Helse og Rehabilitering Extra-Stiftelsen. Disse pengene ble utbetalt i januar 2016. Vi fikk også penger til prosjektene *Psykisk helse for ungdom i fosterhjem* og *Brobygging mellom foreldre og fosterforeldre i fylkene*. Disse pengene inngår ikke i foreningens årsregnskap. Særskilte regnskap etter gjennomgang av revisor sendes respektive Extra-Stiftelsen og Bufdir.

Det vises til årsregnskap 2016 for ytterligere detaljer.

3 HANDLINGSPLAN

Handlingsplan og tiltaksplan er Norsk Fosterhjemsforening sitt styringsinstrument. Fylkesforeningene styrer etter årets aktivitetsplan, som skal gjenspeile handlingsplanens punkter. Det vises til vedlagt handlingsplan 2016-2018 og tiltaksplan for 2016.

3.1 FORENINGENS FORMÅL

Foreningen skal være en aktiv pådriver for å heve kvaliteten på alle plan innen fosterhjemsomsorgen.

Dette punktet viser foreningens deltakelser i nasjonale referansegrupper/arbeidsgrupper, møter, prosjekter, samarbeid, foredrag, intern og ekstern informasjon på fosterhjemsområdet, deltakelse i nasjonale og internasjonale sammenheng og kontakt med media. Mange av aktivitetene gjenspeiler profilering av foreningen som gjøres ved styreleders, generalsekretærs og tillitsvalgte arbeid.

3.1.2 Oppnådde mål i henhold til vedtatt handlingsplan 2016-2018

Tiltaksplan for 2016:

1) Sikre fosterbarn gode oppvekstvilkår (fra handlingsplanen)

- **Opprette Ungdomsråd:** Det har vært gjennomført 2 møter med fagansvarlig og hovedstyrets representanter. Fagansvarlig ga informasjon til ledersamlingen i september. Fremdriften har blitt forsinket pga. prosjektleders fravær.
- **Alle fosterbarn skal kjenne sin kulturarv:** Skrevet ny samarbeidsavtale med Sametinget hvor et av punktene er å oversette *Mitt liv – Biografisk arbeid med barn – å lage en livsbok*
Brosjyren om livsboken legges i medlemsmappene for nye medlemmer.
Kurs er ikke gitt i 2016
- **Alle unge mellom 18 og 23 år som fortsatt er tilknyttet fosterhjemmet, gis et trygt og forutsigbart tilbud om ettervern. Arbeide for å øke aldersgrensen for ettervern til og med 25 år:** Her er det i alle høringsvar muntlig og skriftlig satt fingeren på denne viktige fasen i ungdommens liv. Stortinget besluttet jfr Stortingsmelding 17, *Trygghet og omsorg. Fosterhjem til barns beste* at det skal settes i gang et forskningsprosjekt for å se på hva slags ettervern som har best effekt. Denne forskningen er ikke satt i gang. Det er gitt innspill i et møte med I Otterholm i oppdrag fra KS lager ettervernguide for barnevernansatte.

2) Forbedre fosterforeldrenes rammevilkår (fra handlingsplanen)

- **Kartlegge blant medlemmer hva slags problemstillinger fosterforeldre opplever i forhold til grensesetting for fosterbarn:** Denne kartleggingen er ikke kommet i gang. Videreføres ikke. Imidlertid er dette en sak som er lobbet inn. I behandlingen av Stortingsmelding 17 ble det besluttet å gjennomgå bruk av tvang når det gjelder barn innenfor barnevernet. Fosterforeldre skal årlig få veiledning.
- **Arbeide med statusheving i samarbeidsrelasjon med barnevernet:** Forarbeidet til å få med kommuner i dette prosjektet er ferdig. Drammen, Tønsberg, Gausdal, Sagene bydel i Oslo og Tromsø er i prosjektet. KS og Bufdir er med i referansegruppe samt to representanter fra fylkene Oppland og Troms. ½ års rådgivningsrapport har vist foruroligende mange kompliserte utilsiktede flyttinger. Samtidig kom Bufetat Vest og Sør med rapporten «Utilsiktede

flyttinger», som viste til problemer med tillitten til barnevernet.

Bro mellom foreldre og fosterforeldre - samarbeidsmøte i Møre og Romsdal/likemenn/fylkesmann og barneverntjenesten. Frokostmøte i Storgata hvor ca 15 representanter fra barnevernet var til stede.

- **Arbeide for delvis partsrettigheter for fosterforeldre:** Dette er meldt som tema inn til Stortingsmeldingen og til Barnevernlovutvalget, men ikke tatt opp bortsett fra at vi fikk gjennom i Stortinget at fosterhjemsavtalene skal gjennomgås *og regjeringen skal komme med en løsning som gir større forutsigbarhet enn i dag, herunder bedre rettigheter for fosterforeldre og mer formell tilknytning for barnet i fosterhjemmet.* Det kom et brev fra Budir 18.10: «Fosterhjemsavtalen og fylkesmennenes tilsynsansvar». I dette brevet skjerpes tilsynsansvaret til fylkesmennene i forhold til fosterhjemsavtalen pkt 4.3.1. og 4.3.2.

3) Styrke Norsk Fosterhjemsforening som en attraktiv interesseorganisasjon (fra handlingsplanen)

- **Alle fylker skal ha fungerende styre på plass i løpet av 2016:** Vest-Agder har selv klart å få flere medlemmer i sitt styre, og de gjør et godt arbeid. Økonomien ligger fortsatt sentralt.
Det er ikke opprettet styre i Akershus. Medlemmene gis tilbud fra Oslo og til dels Østfold.
- **Videreutvikle fylkeslederrollen og fylkesstyrene:** Utarbeidet skjema til hjelp i kontakt mellom fylkesleder og regionansvarlig. Ikke evaluert.
Organisasjonskurs og ledersamling i forbindelse med 35 års jubileum.
Oppsummering av ledersamling: fylkesledere ønsker deltakelse av nestleder og mer tid.
- **Utvikle og styrke rådgivningstjenesten i sekretariatet:** Dette er ikke oppnådd da 50% fagkonsulentstillingen ikke startet opp 1.august, men 1.1.2017 på grunn av sykdom. Stilling som rådgiver skal ikke økes til 100% men opprettholde to personer på torsdag og øke tilbudet med en dag til i uken. To eksterne rådgivere kommer inn på torsdager. Fast møte på slutten av dagen for informasjon og diskusjon. Svært kompliserte saker som innkommer. NAV og andre instanser viser folk til vår rådgivning for informasjon. Skrevet flere brev til det kommunale og statlige barnevern. Det har vært netthets hvor KS lover at det skal gjøres noe. Brev er sendt til NAV hvor vi reagerer på at fosterforeldre blir tvunget til å flytte da de har blitt arbeidsledige. Sendt brev til Statens Lånekasse for endring av søknadskjema.

Oppfordring gitt igjen til det offentlige barnevern 28.11 hvor facebook gruppe oppfordrer til aksjon for å hente sine barn i fosterhjem.

- **Profilere Norsk Fosterhjemsforening gjennom å fortsette vår lobbyvirksomhet til politikere, det offisielle barnevern, delta på konferanser nasjonalt og internasjonalt:** Bld og Barneombudet er de instansene vi har hatt minst samarbeid med gjennom 2016.

Fast representant i programkomiteen til jubileumskonferanse for æresmedlem Vigdis Bunkholdt. Representant i programkomiteen til barnevernkonferansen 2017. Fast representant i prøvekommunens referansegruppe (juni og oktober 2016)

Nøtterøy/Tjøme.

Representant i referansegruppe Finansieringsansvar for barnevernet.

Deltakelse i Arendalsuka

Presidentskap i Nofca, årlig møte gjennomført i Helsingfors. Deltatt på forskningskonferanse i Eusarf. Deltatt på Apfels årsmøte i Lille.

Representant i Redd Barnas barnekomite supplerende rapport hvor innspill er sent inn. Sendt høringsvar/innspill til relevante høringer. Flere innslag i avis, radio og tv i løpet av året.

- **Gjennomføre fagdag i forbindelse med 35 års jubileum for Norsk Fosterhjemsforening 23.09.2016:** Meget vellykket med fantastisk hjelp fra tillitsvalgte fra Hordaland som ledet oss gjennom dagen. Lena og Marianne løftet arrangementet.
Avsluttet med middag på kvelden
Taler/foredrag ligger på nettsiden.

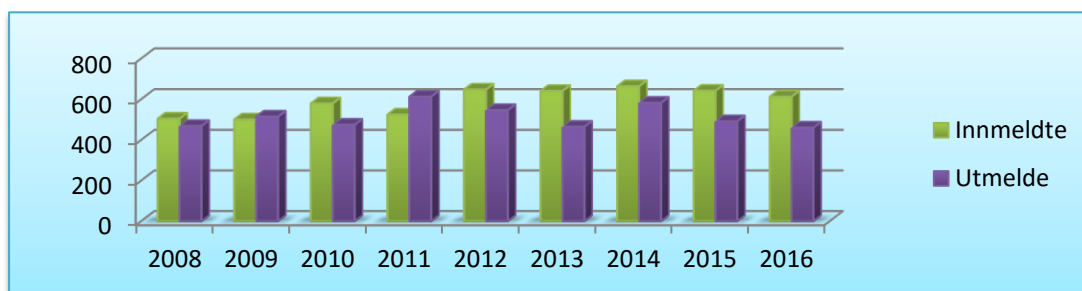
4 MEDLEMSUTVIKLING

Per 31.12 2016 hadde Norsk Fosterhjemsforening 3802 medlemmer.

Medlemsoversikt pr 31. desember fra 2008 til 2016:

Nedenfor vises innmeldte og utmeldte medlemmer i perioden 2008 til 2016. Her går det frem at Norsk Fosterhjemsforening gjennom 2016 har hatt flere innmeldte (612) enn utmeldte (460) medlemmer.

4.1 Medlemmer/støttemedlemmer

Det regnes ett medlemskap per fosterhjem, uavhengig av antall personer i familien.

Det totale medlemstallet for år 2016 er 3.802. Det er 151 medlemmer flere enn 2015. Av disse er det registrert 3.637 medlemmer, 151 støttemedlemmer, 8 æresmedlemmer og 6 støttemedlemmer som mottar 1 eksemplar av Fosterhjemskontakt i året. Totalt ble det innmeldt 612 nye medlemmer/støttemedlemmer. Det er utmeldt 460 medlemmer og støttemedlemmer i 2016.

Fylkesforeninger	Totalt antall Medlemmer/ støttemedlemmer	Innmeldte Medlemmer/ Støttemedlemmer	Utmeldte Medlemmer/ støttemedlemmer
Akershus	241	46	48
Aust-Agder	106	10	9
Buskerud	275	44	32
Finnmark	74	15	6
Hedmark	215	33	17
Hordaland	286	34	34
Møre og Romsdal	302	70	44
Nordland	208	30	28
Nord-Trøndelag	232	42	27
Oppland	139	18	19
Oslo	128	19	18
Rogaland	360	43	37
Sogn og Fjordane	90	12	11
Sør-Trøndelag	285	53	37
Telemark	120	20	27
Troms	144	20	27
Vest-Agder	95	14	20
Vestfold	182	17	19

Østfold	319	68	39
Direkte NFF	1		
Totalt	3.802	612	460

5 FOSTERHJEMSKONTAKT

Norsk Fosterhjemsforening gir ut Fosterhjemskontakt, et tidsskrift for fosterhjemsarbeid.

Tidsskriftet har økt sideantall i 2016 slik at vi nå er oppe i 52-60 sider per utgivelse.

Fosterhjemskontakt hadde gjennom 2016 et opplag på 4500 per utgivelse. Tidsskriftet kom ut med 6 utgivelser dette året. Åse L. Larsen har vært redaktør. Tidsskriftet inneholder fagartikler, artikler og reportasjer om fosterforeldres og fosterbarns erfaringer, foreningens høringsinnspill, organisasjonsinformasjon, presentasjon av forskningsprosjekter, samt oppdateringer innenfor det politiske arbeidet på barneverns- og fosterhjemsfeltet.

I tillegg er det flere faste spalter i tidsskriftet. Det er en spalte for juridiske spørsmål, samt en spalte med rådgivende spørsmål. Disse spaltene speiler noen av de vanskelige problemstillinger som kommer inn til rådgivningstjenesten. Det er henholdsvis advokater og de som har ansvaret for rådgivningstelefonen i Norsk Fosterhjemsforening som skriver til disse spaltene. I 2016 var det advokatene Astrid Haram og Marianne Hognestad som skrev til juridisk spalte.

Øydis Skogholt har ansvaret for to faste sider. Den faste siden «Tanker på tampen» speiler spørsmål og problemstillinger innenfor barnevernsarbeid på en tankevekkende måte. Den faste siden «In(n)siden» er barn og unges egen side.

Fosterhjemskontakt har tidligere hatt et redaksjonelt råd bestående av medlemmer i foreningen. De siste årene har rådet bestått av bare to medlemmer, mens det opprinnelig var 4 medlemmer. Grunnen til dette er at noen av medlemmene har trukket seg naturlig ut av redaksjonsutvalget, samtidig som vi ikke har satt inn nye krefter. Dette fordi vi har funnet ressurser i sekretariatet til disse oppgavene. Redaksjonsutvalget har derfor ikke vært aktivt siste året.

Bell Media har ansvar for salg av støtteannonser i Fosterhjemskontakt. Det har de siste årene vært en stor økning i annonsesidene i bladet uten at dette har gått på bekostning av de redaksjonelle sidene.

Ved utgangen av 2016 hadde Fosterhjemskontakt 340 abonnenter i tillegg til medlemmene som også får tilsendt tidsskriftet. 35 var gaveabonnement til blant annet stortingspolitikere, barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, media og samarbeidspartnere.

Vi har alltid et mål om å øke antall abonnenter til Fosterhjemskontakt. Så også i 2017.

6 PROSJEKTER

6.1 PROSJEKTER 2016

6.1.1 Avsluttede prosjekter

- **Intern prosjektet «Bro mellom foreldre og fosterforeldre»:**

Når barn skal forholde seg til flere voksenpersoner som bor atskilt, er det viktig at de voksne kan ha et godt forhold til hverandre. I prosjektet "Bro mellom foreldre og fosterforeldre" er det utviklet et program som skal bidra til å fremme slikt samarbeid mellom foreldre og fosterforeldre. Programmet som har fått navnet "Raushet", skal brukes av likemenn og erfaringsformidlere i kommunene. Det er blitt holdt kurs i 2016 for barnevern og fylkesmann i Møre og Romsdal, samt frokostseminar i sekretariatet for barnevernansatte i og rundt Oslo.

Prosjektet er gjort i et samarbeid mellom Norsk Fosterhjemsforening og Rusmisbrukernes Interesseorganisasjon RIO. Det er finansiert av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Det var et 2-årig prosjekt, med oppstart i 2013 og planlagt avsluttet ved utgangen av 2014. Prosjektet fikk utsettelse og ble av forskjellige årsaker ferdigstilt i 2016. Alle prosjektpengene ble ikke brukt, og ca kr 80 000 ble tilbakeført til Bufdir.

- **Eksterne avsluttede prosjekter**

Foreningen blir også forespurt å delta i andre organisasjoners prosjekter. Gjennom 2016 ble prosjektet *Meg og familiene mine* lansert. Prosjektledelsen hadde organisasjonen Voksne for barn og det munnet ut i en video som kan benyttes i kurssammenheng. Tema samvær.

Samarbeidsprosjektet mellom Redd Barna, Landsforeningen for barnevernsbarn, Norsk Fosterhjemsforening og Organisasjon for barnevernsforeldre Snakk om nettkontakt ble også avsluttet i 2016 med et temahefte. Her tas det opp utfordringer og muligheter knyttet til kontakt på sosiale medier mellom barn under offentlig omsorg og deres foreldre.

6.1.2 Pågående prosjekter

- **Ungdomsråd**

Landsmøtet vedtok i 2015 at hovedstyret skulle få fullmakt til å utarbeide retningslinjer for et ungdomsråd for ungdom mellom 13-23 år. Hovedstyret vedtok i juni 2016 å etablere en arbeidsgruppe som skal utarbeide og legge frem et forslag til hvordan et ungdomsråd kan etableres i organisasjonen.

Det er nedsatt en arbeidsgruppe med to representanter fra hovedstyret, en fra fosterbarn, en fra biologisk barn og en fra sekretariatet med prosjektlederansvar. Dette prosjektet er av forskjellige grunner blitt forsinket. Landsmøtet har delegert til hovedstyret å utarbeide retningslinjer.

- **Bedre samarbeid**

Foreningen fikk etter søknad midler gjennom Extra-Stiftelsen til et to-årlig prosjekt *Bedre samarbeid*. Prosjektet skulle starte opp i januar 2016 og avsluttes i desember 2017. Prosjektet kom av forskjellige årsaker ikke så langt som vi ønsket i 2016 – kun etableringsmøter ble gjennomført. Det er et stort prosjekt som involverer barnevernansatte, fylkesforeningene og Landsforeningen for barnevernsbarn. Sluttresultatet vil bli samhandlingsguider til bruk mellom fosterhjem og barneverntjenesten – alt for å forhindre utilsiktet flytting.

6.1.3 Nye prosjekter

- **Bro mellom foreldre og fosterforeldre i fylkene**

Det ble søkt om, og innvilget midler for videreføring av prosjektet *Bro mellom foreldre og fosterforeldre i fylkene*. Prosjektet starter opp i 2017 og vil være fokusert i Møre og Romsdal. Prosjektledelsen vil ligge sentralt.

- **Eksterne nye prosjekt**

I 2015 fikk vi henvendelse fra Professor Einar Heiervang som ønsket å ha oss med på søknad om midler fra Forskningsrådet. De fikk midler i 2016, og Norsk Fosterhjemsforening søkte om, og fikk midler fra Extra-Stiftelsen til å videreføre Stine Lehman sin undersøkelse av *Fosterbarns psykiske helse*. Det er en oppfølging av tidligere undersøkelse av fosterbarn i region Sør. Dette prosjektet kommer i gang vårfarten 2017.

Foreningen har også sagt nei til å delta i eller initiere flere prosjekter. Prosjekter skal følges opp, og det skal ha relevans til hva foreningen til enhver tid prioriterer i planer, budsjett og personalsituasjonen.

7 RÅDGIVNINGSTJENESTEN

Antall henvendelser

Antallet registrerte henvendelser i løpet av 2016 var 327. Dette er et høyt tall, men likevel en nedgang fra 2015. Nedgangen kan skyldes at vi har lagt vekt på grundig informasjon om de forskjellige problemområdene gjennom Fosterhjemskontakt. Det blir også lagt ut mye informasjon om fosterhjemsproblematikk på våre nettsider.

Vi fikk i 2016 i gjennomsnitt 30 henvendelser i måneden. Omtrent en tredjedel av henvendelsene i omhandlet økonomi. Ti prosent av de som søkte råd gjorde det i forhold til ytelser fra NAV, ti prosent vedrørende samarbeid med barneverntjenesten og ytterligere ti prosent vedrørende utilsiktet flytting. Andre aktuelle temaer er presentert under problemstillinger.

Hvem henvender seg?

Alle fylker er representert blant de som har tatt kontakt på rådgivningstelefonen i 2016. Et klart flertall av henvendelsene kommer fra kommunale fosterhjem, men vi får også henvendelser fra statlige hjem og beredskapshjem. Vi får også henvendelser fra instanser som skal bistå fosterhjemmene, for eksempel ansatte i barneverntjenesten, Bufetat og NAV. Noen ganger ringer også fosterbarn, familiemedlemmer osv. Vi får også spørsmål i forhold til hva som skal til for å bli fosterforeldre, studenter som ønsker innspill til problemstillinger og fagstoff. Vi får også henvendelser fra andre organisasjoner og journalister.

Problemstillinger

Spørsmålene som blir ringt inn til rådgivningstelefonen spenner fra de enkle til de veldig alvorlige temaene. Henvendelsene blir kategorisert, men dette kan noen ganger være vanskelig fordi temaene går i hverandre. Det er også slik at mange henvendelser rommer flere separate problemer, og de kunne derfor vært satt opp som flere henvendelser.

Nedenfor presenteres temaer som vi har fått henvendelser om i 2016. Noen temaer er tatt med på grunn av alvorlighetsgrad, andre fordi vi får mange henvendelser på dette. Temaene skiller seg ikke mye fra andre år. Det er i hovedsak de samme problemstillingene som går igjen:

- Flyttesaker
- Manglende samarbeid
- NAV
- Arbeid
- Økonomi
- Samvær
- Ettervern
- Adopsjon
- Seksuelle overgrep/vold

Kommentarer

Det er sammensatte og komplekse problemstillinger som ringes inn til rådgivningstjenesten. Det er tidkrevende og til tider tungt arbeid, og vi får ofte ikke fulgt opp sakene slik vi kunne ønske. For to år siden begynte vi å spørre innringer om å få lov til å ringe tilbake for å høre hvordan det har gått med saken som er ringt inn. Når vi ringer tilbake, opplever vi at innringerne er svært positive til henvendelsen. Samtidig som det oppfattes som en god oppfølging av innringer, opplever vårt rådgivningsteam at det er nyttig for rådgivningstjenesten med denne kontakten.

Vi har i 2016 fått mange henvendelser som omhandler NAV-ytelsene dagpenger, arbeidsavklaringspenger og uføretrygd. Mange fosterforeldre opplever store utfordringer i forhold til slike ytelser.

Flyttinger av fosterbarn utgjør også i 2016 mange av de innringte sakene. Vi har flere slike henvendelser hver måned. Dette er alvorlige saker og vi opplever at altfor mange fosterbarn blir påført store tilleggsbelastninger på grunn av at de må flytte igjen og igjen. Det viser seg at mange av disse alvorlige sakene, bunner i samarbeidsproblemer mellom barnevernstjenesten og fosterforeldrene.

Samtalene som ringes inn kan vare lenge, mange opp mot en time. På grunn av kapasitet forsøker vi å korte ned tiden pr. samtale, men det er vanskelig å avbryte folk når de «endelig» kan snakke med en uavhengig part. Mange trenger mest at noen lytter og forstår. Rådgivningstjenesten er et viktig medlemstilbud som det er behov for å utvide, både for å øke kapasiteten og for å sikre god faglig utvikling. Vi håper at dette blir mulig å få til i 2017.

Alvorlige henvendelser bringes videre

Gjennom året har vi løftet flere problemstillinger opp til departement, direktorat, representanter på Stortinget og media. Det er blitt sendt flere brev gjennom til disse instansene angående NAV problematikk som gjelder- permittering/skilsmiss, og - krav om at fosterforeldre må flytte der de søker arbeid for å få dagpenger. Problemet med at fosterhjemsgodtgjøringen kommer til fratrekk i arbeidsavklaringspenger, uføre- og dagpenger er også reist med debattinnlegg i avis, NRK radio, på Dagsrevyen og i Dagsnytt 18. Foreningen har påpekt denne urimeligheten gjennom mange år og vil ha unntak for fosterhjem som tar seg av statens barn.

Det ble også sendt brev til Statens Lånekaske med forslag om å endre skjema for ungdom som ikke bor sammen med sine foreldre.

Problemstillinger som kommer inn på vår rådgivningstelefon blir løftet opp til prosjekter, brev og høringsinnspill.

Bufetat Region Vest og Sør lanserte sin rapport om utilsiktet flytting og nesten flytting høsten 2016. Dette er en alvorlig rapport hvor det kom frem en sviktende tillit fosterforeldre har til barnevernet.

Innholdet i rapporten er ikke ukjent, ei heller overraskende jfr. de henvendelser vi får fra våre medlemmer.

8 SAMARBEID OG KONTAKT UTENFOR ORGANISASJONEN

8.1 SAMARBEIDSINSTANSER

Det har gjennom 2016 vært samarbeidsmøter med Bld, Arbeidsdepartementet, Bufdir, KS og Landsforeningen for barnevernsbarn. Det har også vært flere møter med representanter fra Familie- og kulturkomiteen på Stortinget, Sametinget, Kirkens Sosialtjeneste og andre relevante organisasjoner. Norsk Fosterhjemsforening inngikk en ettårig samarbeidskontrakt med Sametinget i desember 2013. Denne samarbeidsavtalen ble fornyet både i 2015 og 2016.

Foreningen har sammen med Norsk Barnevernsamband sittet i programkomiteen frem til fagseminar og 80 års feiring av Vigdis Bunkholdt.

Vi er også representert i programkomite for Barnevernkongressen i 2017. Denne startet sitt arbeid allerede høsten 2016.

Bld og Arbeidsdepartementet inviterte til møte før sommeren 2016, hvor de gav forelesning om hvordan NAV reglene fungerer.

8.2 HØRINGSINNSPILL

Gjennom 2016 har Norsk Fosterhjemsforening avgitt høringssvar i alle relevante saker som angår fosterhjemsomsorgen.

Skriftlig høringsinnspill er avgitt fra Norsk Fosterhjemsforening i følgende saker:

- Lov som gir utvalg tilgang til taushetsbelagt informasjon.
- Endringer i barnevernloven: kvalitets- og strukturereform.
- Utkast til Norges femte og sjette rapport til FNs barnekomite.
- Flere skriftlige og muntlige innspill til supplerende rapport til FNs barnekomite (Redd Barnas barnekomite).
- Forslag til lov om informasjonstilgang, taushetsplikt m.v. for Statens helsetilsyn ved gjennomgang av et utvalg saker om akutt plassering og omsorgsovertakelse etter barnevernloven.
- Forslag til ny lov om omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere.
- Endringer i opplysningsplikten til barnevernet og ny opplysningsplikt til barnevernet ved tilbakeholdelse av gravide rusmiddelavhengige.

- Forslag til endringer i barnevernloven m.v. for å øke beskyttelsen av barn mot vold og overgrep.
- Prop 1 S (2016-2017) Statsbudsjettet – Til Familie – og kulturkomiteen og Venstre.
- Det er gitt muntlig og skriftlig innspill til både Høyres og Aps partiprogram.
- Det er avgitt både skriftlig og muntlig innspill til Stortingets Familie- og Kulturkomite i forkant av Stortingets behandling St Meld 17 *Trygghet og omsorg* 31.05.2016.
- Innspill til FO i forbindelse med St.Meld 17.
- Gjennomgang av intervju med Riksrevisjonen.
- PwC intervjuet generalsekretær om hvordan vi som tjenestemottaker opplever barneverntjenesten.
- Norsk Fosterhjemsforening har de siste åtte årene utallige ganger fremmet behovet for en fullstendig gjennomgang av hele fosterhjemsomsorgen, noe som både forskning og Venstre har støttet. Vi har i mange år lagt vekt på at en NOU best vil kunne ivareta en slik gjennomgang. Det er derfor en gledelig overraskelse at det i 2016 ble vedtatt at det skal utarbeides en NOU på fosterhjemsfeltet.

I tillegg til det overnevnte representerer foreningen i nasjonale referansegrupper hvor det blir gitt skriftlige og muntlige innspill. Gjennom 2016 var vi representert i følgende nasjonale referansegrupper:

- Utviklingsprosjekt fosterhjem (Bufdir)
- Fosterhjem med minoritetsbakgrunn (Bufdir)
- Mulighetsrom ved bedre samarbeid i arbeid med enslige mindreårige (Bufdir)
- Forsøkskommuneprosjektet (Bufdir). Avsluttes i 2020, et møte i året.
- Forsøkskommuneprosjektet Nøtterøy/Tjøme. Avsluttes i 2020, to møter i året.

9 INTERNASJONALT SAMARBEID

9.1 NOFCA

Den årlige konferansen i det nordiske fosterhjemsnettverket NOFCA ble arrangert i Helsingfors, Finland. Sekretær fra Grønland som ble valgt på forrige møte døde i 2015, og derfor endret vertslandet seg fra Grønland til Finland. Ny sekretær fra Danmark ble valgt for et år. Tema var samvær.

NOFCA står for Nordic Foster Care Association og nettverket består av deltakere fra ulike fosterhjemsforeninger/organisasjoner og to statlige barnevernskontor. Det er tospråklig engelsk og samnordisk.

Målet med dette nordiske nettverket er å forbedre kvaliteten på fosterhjemsarbeidet i de nordiske land gjennom utveksling av erfaringer og forskning, stimulere til mer forskning, organisere samlinger og konferanser, samt gjøre fosterhjemsarbeidet kjent både for politikere og allmennheten.

Norsk Fosterhjemsforening har for perioden 2015 og 2016 Presidentansvaret i Nofca.

9.2 IFCO

Ifco, International Foster Care Organization ble formelt stiftet 19. august 1983 og Norsk Fosterhjemsforening har vært medlem i denne organisasjonen siden oppstart.

Organisasjoner og enkeltmennesker eller ungdom mellom 13 og 28 år som bor, eller har bodd i fosterhjem kan bli medlemmer. Som medlem deltar en i et globalt nettverk, får mulighet til å påvirke, endre praksis, lovverk og felles standarder – alt for å høyne kvalitet innen fosterhjemsomsorgen.

Norsk Fosterhjemsforening var ikke representert i Ifcos regionale konferanse i 2016. Verdenskonferansen i 2017 vil bli arrangert i Malta november 2017. Det vil etter hvert bli mer informasjon på www.ifco2017.com.

9.3 APFEL

Apfel hadde i desember 2016 et møte med konferanse i Lille i Frankrike.

Apfel arbeider kontinuerlig med tre hovedområder:

- 1) Co-parenting
- 2) The voice of the child
- 3) Recruitment and following up programs for fosterparents

Det finnes også mulighet for prosjektsamarbeid mellom landene og noen er allerede i gang der språket gjør det mulig. Apfel er en tospråklig organisasjon (fransk og engelsk). På Apfels nettside legges årsberetninger, fagartikler mm. Det legges også informasjon på foreningens nettside under fanen Apfel.

10 MEDLEMSKAP

IFCO

IFCO (International Foster Care Organization) er det eneste internasjonale nettverk som er dedikert til å fremme og støtte fosterhjemsomsorg verden over. IFCO er en multikulturell arena hvor barn, unge, fosterforeldre, foreldre som har sine barn i fosterhjem, sosialarbeidere, akademikere, forskere, frivillige, media, politikere og andre kan møtes og utveksle erfaringer.

Norsk Fosterhjemsforening har vært medlem i mer enn 20 år. Dersom medlemmer ønsker å delta på fremtidige konferanser får de redusert deltakeravgift ved å oppgi organisasjonens medlemsnummer.

Ungdomsdeltakelse

Helt siden oppstarten i 1981 har *IFCO Ungdom* vært en aktiv deltaker og har promotert ungdomsdeltakelse og rådgivning/konsultasjon. Ungdom med erfaring fra fosterhjemsomsorg er involvert i beslutninger, kurs, foredrag og rådgivning. De har også sitt eget internasjonale nettverk.

APFEL

Norsk Fosterhjemsforening har vært med å starte organisasjonen Apfel, og vi har vært medlem siden stiftelsen i 2013. Organisasjonen samler ledere og forskere innen fosterhjemsområdet fra Europa. Språket er fransk og engelsk og dette er den eneste organisasjonen som er tospråklig innen dette området.

Siden den uformelle oppstarten av Apfel i 2011 er det blitt arrangert to møter i året. Møtene har funnet sted i Brussel, men fra 2014 ble det besluttet å la møtene gå på omgang i de forskjellige medlemslandene.

FRIVILLIGHET NORGE

Frivillighet Norge er en paraplyorganisasjon. Norsk Fosterhjemsforening har vært medlem i Frivillighet Norge siden oppstart. De siste årene har Frivillighet Norge vært svært aktive i forhold til at regjeringen skal følge opp lovnader fra Soria Moria 1. Videre har de vært pådrivere for Frivillighetsmeldingen og at frivillige organisasjoner skal få momskompensasjon.

Norsk Fosterhjemsforening gis også anledning til å få konsultasjoner innenfor juridiske og organisasjonsmessige problemstillinger.

Styreleder og generalsekretær deltok på topplederkonferansen Frivillighet Norge arrangerte i januar. Generalsekretær har deltatt på frokostmøte for generalsekretærer.

Ansatt i Frivillighet Norge holdt foredrag på vårt organisasjonskurs i april 2016, hvor temaet omhandlet fungerende styrer.

NORSK BARNEVERN Samband

Norsk Barnevernsamband leier kontor av Norsk Fosterhjemsforening. Vi har samarbeidet om å lage jubileumsseminar/fagdag i forbindelse med Vigdis Bunkholts 80 års dag fra 2015. Begge organisasjonene feiret Vigdis både med fagkonferanse og en mottakelse i Norsk Fosterhjemsforenings lokaler den 23.09.2016.

STUDIEFORBUNDET NÆRING OG SAMFUNN

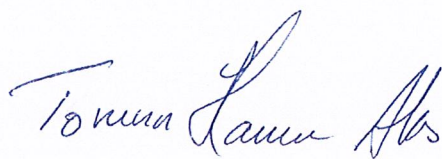
Norsk Fosterhjemsforening sentralt har søkt og mottatt midler gjennom Studieforbundet næring og samfunn i forbindelse med organisasjonskurset i april 2016.

VOKSNE FOR BARN

Norsk Fosterhjemsforening er medlem i Voksne for barn. Foreningen deltok i 2016 i referansegruppe til Voksne for barns prosjekt *Meg og familien min*.

KS

Norsk Fosterhjemsforening er medlem av KS og er foreningens arbeidsgiverorganisasjon. Foreningen følger lønnsjusteringer etter KS sine forhandlingsresultater. KS tilbyr kurs og juridisk bistand for sine medlemmer.

Torunn Hauen Aks

Leder

VARA FOR

Solfrid Kjærvoll-Birkedal

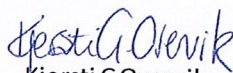
Nestleder

Tommy

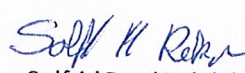
Hæggernæs

Medlem

Kjersti G Overvik

Medlem

Solfrid Ruud Rekdal

Medlem

Helle Christensen

Medlem

Hovedstyret 2015-2017

Oslo 05.02.2017